

ภาวะผู้นำในการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

The Leadership in Academic Administration of School Administrators Under Suratthani
Primary Educational Service Area Office 3

ทศวลี อาชาชำนาญ^{*1} ไมตรี จันทร¹ สมพร ญาณสูตร²

¹บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ²โรงเรียนวัดพระมหาธาตุ จังหวัดนครศรีธรรมราช

Tasawalee Arachamnan^{*1} Maitree Jantra¹ and Sompon Yanasoot²

¹Graduate School, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University ²Watpramahatart School, Nakhon Si Thammarat

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามประเภทโรงเรียน ประสิทธิภาพในการทำงาน วุฒิการศึกษาและตำแหน่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าวิชาการ จำนวนทั้งสิ้น 196 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t - test) ค่าเอฟ (F - test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างได้ดำเนินการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe')

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านพัฒนากระบวนการเรียนการสอน มีระดับภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการสูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ส่วนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาดำเนินการต่ำที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง โดยรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, ภาวะผู้นำการบริหารวิชาการ

Abstract

The objectives of the research were to 1) study the leadership in academic administration of school administrators under Suratthani Primary Educational Service Office Area 3 and 2) compare the leadership in academic administration of school administrators based on school categories, working experiences, educational background, and current positions under the Jurisdiction under Suratthani Primary Educational Service Office Area 3. The sample included 196 educational administrators and chief academics. The research

instruments included a set of questionnaires. Frequencies, percentiles, mean, SD, t-test, F-test and one-way ANOVA were used as statistic tools to interpret for results. The Scheffe' Test was used to test pairs of data when significant variances were found.

The findings were as follows:

1. Leadership in academic administration of school administrators under Suratthani Primary Educational Service Office Area 3 is generally high and when analyzed into each category, it is found that the development in learning and teaching process was rated at the highest level for the Instructional Leadership. Followed by curriculum administration and research development for education was rated at the lowest level

2. The result of the comparison of the leadership in academic administration of school administrators under Suratthani Primary Educational Service Office Area 3 which were categorized by types of school showed that there are no significantly differences in general and in each category. For educational background, position's categories, there are no significant differences. For working experiences, it is found that there is significant difference in general at the statistic level of .05

Keyword : Leadership, Academic Administration Leadership.

บทนำ

กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การเมืองและการศึกษาของทุกประเทศอย่างรวดเร็วทำให้ทุกประเทศต้องมีการทบทวนวาระของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการศึกษารอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนาประเทศ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557, 24) ซึ่งมีความสอดคล้องกับบริบทและโครงสร้างการบริหารจัดการภายใต้สาระแห่งบทบัญญัติการศึกษาที่เรียกว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 เป็นการจัดโครงสร้างการศึกษาโดยเน้นระบบการกระจายอำนาจและการยึดหลักการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเป็นสำคัญ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติแนวทางการจัดการศึกษา โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้หรือผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นระบบหรือรูปแบบใดต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้เป็นการปฏิรูปการเรียนรู้เป็นการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมบูรณาการการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน ชุมชน และสังคมปฏิรูปการสอนของครูโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธีประเมินผลที่เน้นการประเมินในสภาพที่แท้จริง มีสื่อการเรียนรู้การที่หลากหลายตามความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้เน้นการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา สอดคล้องกับการใช้ชีวิตประจำวันและส่งเสริมการเรียนรู้การพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพและเต็มความสามารถ

การปฏิรูปการศึกษามีจุดมุ่งหวังยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐานและการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ โดยบัญญัติการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และงาน

บริหารทั่วไปไปยังสถานศึกษาโดยตรงโดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญที่จะทำให้สถานศึกษามีอิสระมีความเข้มแข็งในการบริหารเพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนท้องถิ่น และประเทศชาติโดยรวม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557,15) ซึ่งการปฏิรูปการศึกษาเป็นการปรับทั้งระบบกระบวนการและเป้าหมายของการเรียนรู้ การคิดของบุคคลและสังคมที่เกี่ยวกับตนเอง สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น เพื่อนำไปสู่ประโยชน์ต่อชีวิตและสังคมในอนาคต โดยเป้าหมายที่สำคัญที่สุดจะมุ่งให้เกิดเจตคติต่อตนเอง สังคม เพื่อนร่วมโลกและธรรมชาติ การปฏิรูปการศึกษาจึงเป็นเสมือนการรื้อ ปรับปรุงยกเครื่องและเปลี่ยนแปลงการศึกษาทั้งระบบ บุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนคือผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานการปฏิรูปการเรียนการสอนและประเมินผลเป็นยุทธศาสตร์ทางการปฏิรูปการศึกษาทั้งหมด หากมีการเปลี่ยนแปลงด้านนี้ได้ก็จะมีผลต่อการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษา (ภารดี อนันต์นาวิ, 2557,239) ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีผลอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของสถานศึกษา ถ้าสถานศึกษาใดได้ผู้บริหารที่เก่ง ดี มีวิสัยทัศน์ และภาวะผู้นำที่สูงก็จะมีแนวโน้มว่าสถานศึกษานั้นจะมีอนาคตสดใสและเป็นสิ่งสำคัญในการเสริมสร้างการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วม ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปในการศึกษาจึงต้องมีศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่จะทำให้การบริหารจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้นำอย่างแท้จริงจะต้องมีเจตคติ ค่านิยมและแรงจูงใจของกลุ่มบุคคลต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งก็มีแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนเป็นของตนเอง ผู้บริหารจะต้องนำแนวคิดเหล่านี้มาหลอมรวมหรือทำให้เกิดแนวโน้มมาสู่ความคิดร่วมกัน (ศิริพงษ์ เศาภายน, 2556, 119) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำสูงจะเป็นกุญแจที่สำคัญไปสู่การปฏิรูปการศึกษาที่ยั่งยืนเป็นนำทางวิชาการที่มีความรู้ความสามารถและมีความเป็นมืออาชีพจึงจะเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานให้เกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาทั้งทั้งสถานศึกษาและสามารถสร้างบรรยากาศที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ทุกสถานศึกษาจะมุ่งปฏิรูปการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับและเน้นในเรื่องของความรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้นำยุคใหม่ที่สามารถมองภาพของสถานศึกษาได้อย่างทะลุปรุโปร่งและชัดเจนสามารถเชื่อมโยงสภาพปัจจุบันและภาพในอนาคตที่ต้องให้ความสำคัญและต้องเปลี่ยนแปลงรวมทั้งต้องเป็นผู้นำทีมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างยั่งยืนและที่สำคัญผู้บริหารต้องมีความสำคัญในการขับเคลื่อนทางวิชาการของสถานศึกษา เพราะการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักเป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียนเป็นงานสำคัญยิ่งเพราะงานวิชาการช่วยพัฒนาสติปัญญาความนึกคิดของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีคุณค่าในสังคม ซึ่งงานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษา ส่วนงานด้านอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้สถาบันดำเนินไปด้วยความราบรื่นเท่านั้น

จะเห็นได้ว่าบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทมากมาย ดังนั้นภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการจึงมีความสำคัญในการนำมาพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตามโดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในการกิจและวิสัยทัศน์ของทีมและขององค์กร จูงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มองค์กรหรือสังคมจากบทบาทหน้าที่ดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ขณะเดียวกันผู้บริหารก็ไม่สามารถที่จะดำเนินการต่าง ๆ ได้เพียงลำพังต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ได้บังคับบัญชา โดยเฉพาะการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งในปัจจุบันครูผู้สอนก็ได้ประสบกับปัญหาในเรื่องคุณภาพเป็นสิ่งที่ลดทอนประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนและส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

ของนักเรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557, 53) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 156 โรงเรียน มีบุคลากรรวม 1,340 คน จัดการศึกษาให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสในปีการศึกษา 2558 ที่ผ่านมา ประสบปัญหาด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์สูง ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ทำการประเมินผลทดสอบระดับชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดในทุกกลุ่มสาระซึ่งประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 ควรได้รับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนา

ภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการจะส่งผลที่สอดคล้องในการปฏิบัติงานร่วมกับครูผู้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่างก็จะเป็นตัวแปรที่สำคัญในการขับเคลื่อนไปของสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคของการปฏิรูปการศึกษาภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการจึงมีความสำคัญในการบริหารให้งานมีประสิทธิภาพ ความสำเร็จในผลงานมีความสัมพันธ์กับความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นสิ่งสะท้อนว่าสถานศึกษานั้น ๆ

ด้วยเหตุผลและความสำคัญข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยต้องการทราบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการมากน้อยเพียงไร การศึกษาภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีการจำแนกตามประเภทของโรงเรียน ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน วุฒิทางการศึกษาและตำแหน่ง มีความแตกต่างหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ผลการวิจัยที่ได้จะเป็นข้อมูลเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาทักษะทางการบริหารด้านภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอันจะส่งผลต่อประสิทธิผลและประสิทธิภาพของครูผู้สอนและสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามประเภทของโรงเรียน ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษาและตำแหน่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าวิชาการในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 คือ 1)ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 140 คน และ 2)ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 120 คน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 260 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าฝ่ายวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ได้ จำนวน 196 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยใช้กลุ่มอำเภอที่ตั้งของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3

ทุกอำเภอเป็นชั้น รวมทั้งหมด 6 อำเภอ แล้วกำหนดสัดส่วนแต่ละชั้น เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอแล้ว ดังนั้นจึงทำการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลากจากทะเบียนบุคลากรในแต่ละอำเภอตามจำนวน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประกอบด้วยประเภทของโรงเรียนประสบการณ์การปฏิบัติงาน วุฒิทางการศึกษาและ ตำแหน่ง และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำในการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ตาม แนวคิดประสิทธิผลของฮอยและมิสเกล 4 มิติ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณา 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (try - out) กับผู้บริหารและหัวหน้าวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 4 ซึ่งมีบริบทเหมือนกับผู้บริหารและหัวหน้าวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
3. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และจำนวนของแบบสอบถามทุกชุดภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบ
แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ด้านพัฒนาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ด้านการนิเทศการสอน และด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยายการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว ใช้เกณฑ์ในการแปลผลของคะแนน 5 ระดับ
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ตามแนวคิดประสิทธิผลของฮอยและมิสเกล ทั้ง 4 มิติ จำแนกตาม

ประเภทของโรงเรียนประสบการณ์การปฏิบัติงาน วุฒิทางการศึกษา และตำแหน่ง โดยทดสอบค่าที (t-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านพัฒนากระบวนการเรียนการสอน มีระดับภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ส่วนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่ำที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน วุฒิทางการศึกษาและตำแหน่ง พบว่า

2.1 ภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.2 ภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5 – 10 ปี และ มากกว่า 10 ปี มีภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 5 – 10 ปี และมากกว่า 10 ปี มีภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน ด้านพัฒนากระบวนการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 5 – 10 ปี และมากกว่า 10 ปี มีภาวะผู้นำทางวิชาการแตกต่างกัน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการพัฒนาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลและด้านนิเทศการสอนไม่แตกต่างกัน

2.3 ภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมีระดับภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้าน ด้านพัฒนาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน มีระดับภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 ภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ที่มีตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษากับหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ระดับ ภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านพัฒนาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีระดับภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าด้านพัฒนากระบวนการเรียนการสอน มีภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารหลักสูตรการสอน มีภาวะผู้นำ

ในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ด้านการวัดผลและประเมินผล มีภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ด้านพัฒนาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน มีภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ด้านนิเทศการสอน มีภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารจะต้องมีภารกิจที่จะต้องจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานให้นักเรียนมีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติประเทศ การที่จะทำให้โรงเรียนมีคุณภาพ ต้องอาศัยการบริหารงานด้านต่าง ๆ ในโรงเรียน โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการถือเป็นงานหลักของโรงเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้จะเห็นว่าคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จและการที่จะทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานและมีคุณภาพ พิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553, 1) ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการย่อมสามารถ บริหารปรับปรุง พัฒนาและส่งเสริมวิชาการให้ได้ผลดียิ่งขึ้น จะก่อให้เกิดสภาพที่เอื้อต่อการทำงานของครู ช่วยทำให้คุณภาพการสอนของครูดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนในที่สุด(วีระยุทธ ชาทะกาญจน์, 2554, 59) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โยธิน สกุลเดช (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 พบว่าระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลวิจัยของ ชฎากาญจน์ เจริญชนม์ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติบ่อยครั้งและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับบ่อยครั้งทั้ง 3 ด้าน เรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการโรงเรียน และด้านการบริหารงานวิชาการตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน วุฒิทางการศึกษาและตำแหน่ง

2.1 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกันทั้งนี้เพราะว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ได้กำหนดว่าให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งในด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในฐานะหัวหน้าหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับครูและนักเรียนมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษา นอกจากจะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ คุณธรรม จริยธรรม มีทักษะในการบริหารแล้วจำเป็นต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2553 : 13) สอดคล้องกับผลการวิจัยของนุวัฒน์ ทองจันทร์ (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของบุคลากรในสถานศึกษาเมื่อจำแนกตามประเภทของสถานศึกษาเป็นโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาส โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับผล

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5 - 10 ปี และมากกว่า 10 ปี มีภาวะผู้นำในการบริหารงาน

วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะว่าประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารส่งผลให้ผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจะสามารถนำพานักเรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชนขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จ โดยอาศัยประสบการณ์ในการทำงาน การเรียนรู้ การแก้ปัญหา ซึ่งภาวะผู้นำจะเป็นตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของงานได้ดีกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า จึงทำให้ภาวะผู้นำทางวิชาการแตกต่างกันสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศรุติพงศ์ ภูวธีรวรานนท์ (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการผ่านการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานวิชาการมีพฤติกรรมภาวะผู้นำต่ำกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการและผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ 5 ปีลงมา มีพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการต่ำกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป และสอดคล้องกับผลวิจัยของวรรณดี ชัยสมุทร (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด พบว่าผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลวิจัยของนวลจันทร์ จันทนพ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด พบว่าผลการเปรียบเทียบบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านพัฒนาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน มีระดับภาวะผู้นำในการบริหารวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะว่า ภาวะผู้นำจะเป็นการใช้อิทธิพลของบุคคลหรือของตำแหน่งให้ผู้อื่นยินยอมปฏิบัติตามเพื่อที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของกลุ่มตามที่กำหนดไว้หรือหมายถึงรูปแบบของอิทธิพลระหว่างบุคคล ซึ่งการที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะสามารถบริหารจัดการงานวิชาการได้อย่างดีนั้น จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ เสริมศักดิ์ วิศาลภรณ์ (2552,10) สอดคล้องกับสมสะนิต วงคำจัน (2551,42) ผู้ที่มีความรู้ความสามารถมีการประดิษฐ์คิดค้นต่อการนำและการบริหารบุคลากรในการปฏิบัติงานในสถานศึกษามีการกระทำหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จเสริมสร้างให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดีขึ้นสามารถแสดงบทบาทได้อย่างชัดเจนทางด้านคุณลักษณะ และพฤติกรรมในการปฏิบัติหน้าที่ทางกิจกรรมเพื่อการปรับปรุงระบบการเรียนการสอน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่ว่าผู้บริหารจะมีวุฒิทางการศึกษาใดในการปฏิบัติงานย่อมปฏิบัติไปตามความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ จึงทำให้วุฒิทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภา แดงขาว (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครู เครือข่ายเขานาบน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่าผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูเครือข่ายเขานาบน้ำ ที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีแตกต่างกันเพียงด้านเดียว คือ ด้านการวัดประเมินผลและวิจัย ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกันและเมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา มีแตกต่างกัน คือด้านการบริหารจัดการหลักสูตร และด้านการจัด การเรียนรู้ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลวิจัยของชุตินันท์ พัวนะคุณมี (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำทางวิชาการกับผลการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ผู้บริหารที่มีเพศต่างกัน ตำแหน่ง และระดับ การศึกษาต่างก็มีระดับการรับรู้การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.4 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านพัฒนาสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนและด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีระดับภาวะผู้นำในการบริหารวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะว่าในการปฏิบัติงานย่อมต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ทั้งด้าน ความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน ไซยา ภาวะบุตร (2555) ซึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นสิ่ง สำคัญสำหรับบุคลากรทางการศึกษาทั้งผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระ และ ครูผู้สอน ซึ่งต้องอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้ ความรู้เกี่ยวกับการสอนและความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรอันเป็นพลังขับเคลื่อน การศึกษา อีกทั้งจะต้องสื่อสารและแสดงให้นักเรียน ครูและผู้ปกครองเห็นว่าสิ่งใดสำคัญและมีคุณค่าในโรงเรียน เพื่อให้การดำเนินงานเปลี่ยนแปลงและนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพล ชั่งดวงจิตร (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่องรูปแบบภาวะผู้นำของข้าราชการครูระดับบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม พบว่ารูปแบบภาวะผู้นำแบบอัตตาธิปไตยและแบบตามสบายอยู่ในระดับปานกลาง ภาวะ ผู้นำทั้ง 3 รูปแบบของข้าราชการครูระดับบริหารโรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับวุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ทำงานบริหาร ขนาดโรงเรียนและโอกาสความเจริญก้าวหน้ามีระดับภาวะผู้นำแต่ละรูปแบบไม่ แตกต่างกันและสอดคล้องกับผลวิจัยของอมร บุญโญปกรณ์ (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ตาม ความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศ และตำแหน่ง พบว่าครูและผู้บริหารมีความคิดเห็น เกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรพัฒนาเป้าหมายด้านการวิจัยเพื่อนำการวิจัยมา พัฒนาสถานศึกษาในด้านวิชาการในทุกช่วงชั้น โดยให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีส่วนร่วม
2. ด้านนิเทศการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรบันทึกการนิเทศเพื่อประเมินการจัดการเรียนการสอนของครู ว่าสอดคล้องกับเป้าหมายด้านวิชาการของสถานศึกษาและควรชี้ให้เห็นถึงจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาในการสอนของครู เมื่อมีการประชุมหลังสังเกตการสอน
3. ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารควรวางแผนงานในการวัดและประเมินผลโดยคำนึงถึงประโยชน์ ด้านวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนเพื่อ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานวิชาการ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของผู้บริหารในสถานศึกษา เพื่อระดมความคิดจาก หน่วยงานทุกภาคส่วนมาปรับปรุงใช้พัฒนาการบริหารงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบขั้นตอน
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน
3. ควรศึกษาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการ พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

Reference

- Anannawee, P. (2014). *Principles, concepts, theories, administration, education*. Bangkok : Montenegro Publishing House. (in Thai)
- Bureaucratic development committee.(2010). *Change management*. Bangkok : Chulalongkorn University. (in Thai)
- Charoenchon, C. (2010). *Academic Leadership Effect on School Effectiveness Under the Office of Khon Kaen Educational Service Area 1*. Master Thesis The field of educational administration Faculty of Education Khonkaen University. (in Thai)
- Chatakan, W. (2011). *Management Techniques for Professional Education Administrators*. Bangkok: vprint. (in Thai)
- Daengkaw, J. (2013). *Academic Leadership of Basic School Administrators In the view of the network teacher Khun Khao. Department of Primary Education, Krabi*. Master Thesis Faculty of Management Studies Phetchabun Rajabhat University. (in Thai)
- Joontanop, N. (2016). *A study of strategic leadership roles of school administrators. Municipalities in Chanthaburi, Rayong and Trat*. Master Thesis The field of educational administration College Rajamangala University of Technology. (in Thai)
- Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. (1970). *Determinining Sample Size for Research Activities*. Educational and Psychological Measurement.
- Ministry of Education. (2014). *Education reform*. Bangkok: Organization of Transfer Products and Packing (in Thai)
- Pawabhut, C. (2012, October - December). *Model of Academic Leadership Development of Elementary School Administrators. Journal of Educational Administration and Leadership Sakon Nakhon Rajabhat University*. 1(1), 1-12. (in Thai)
- Phawnakhunmee, C. (2007). *The relationship between academic leadership and performance in academic administration of primary school administrators. Under the Office of Sakaeo Education Service Area 1*. Master of Education (Educational Administration) Burapa university. Chon Buri. (in Thai)
- Sakul, Y. (2005). *Academic Leadership of School Administrators Affecting Academic Achievement of School Students. Under Office of Loei Education Service Area 1*. Education: Master's thesis The field of educational administration Khonkaen University. (in Thai)
- Thongjan, N. (2012). *Enhancing the effectiveness of public administration personnel. Under the jurisdiction of the Office of Nakhon Si Thammarat Primary Education Area 2*. Education: Master's thesis The field of educational administration Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. (in Thai)
- Wonganutrod, P. (2010). *Academic Administration*. Bangkok : Bangkok Media Center. (in Thai)
- Yodjak, W. (2012). *Academic Administration of Private Schools Under the Jurisdiction of the Office of*

*Surat Thani Educational Service Area 1. Master's thesis The field of educational administration
Srinakarinwirot University. (in Thai)*

ผู้เขียน

นางสาวทศวลี อาษาชำนาญ

บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
1 หมู่ 4 ตำบล ท่าจั่ว อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช รหัสไปรษณีย์ 80280
E-mail : vios38615@gmail.com

รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
1 หมู่ 4 ตำบล ท่าจั่ว อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช รหัสไปรษณีย์ 80280
E-mail : maitree_jan@nstru.ac.th

ดร.สมพร ญาณสูตร

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพระมหาธาตุ จังหวัดนครศรีธรรมราช
ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช รหัสไปรษณีย์ 80000
E-mail :